

Děkuje - Redakce -

Praha 12. 6. 1995

P.S. Přijemnou čtebu!

č. 34

Tento kruh vychází předletní, předtáburový.
Šliblejte tedy, milí čtenáři, letní sašičky a potom
se jí neostýchejte poslat k nám do redakce.
Děkujeme jóněm klavního redaktora (meni
tožá, a důvodů sahraničím cestý do spřítelění sem,
přítomen) všem pisatelům. Zvláště pak Biče N. pa
její veselou novilka o myši a kočičce, Orvákovi sa
starostlivou báňorka o křítince, Píkov, Terese
sa výpny příběh jednoho muš, Bík-ovi sa příběh
druhého muš, Bořutovi sa možnost k nahlednutí
k nánočimú stolu u Bořutů, Baunovikovi, Bikirovi
a Madřidovi sa snaha, Bík-ovi, Bík-ovi, fotografu
X sa fotoreportáž a vitání jara, Sviškov; Pádlema,
Mirovi, Krišlyni a Zuzce sa vadelavaci příloha
pro mladei softbolisty a Terese sa odruha
publikovat školni práci.
Doufáme, že všechny příspěvky vám přinesou
potěšení, poučení i potě smutku a sa matkarou
touhu něco udělat.

S blížící se zimou se přibližuje i doba vydání
přítelů Kruhu. Čekáme na vaše příspěvky
- reportáže, vyprávění, básně, kresby, comexy,
fotoseřadě, přílohy, prohrádky, povídky, vědecká
pojednání o vynálezech a vynálezech, eseje,
texty písní, cestopisy, studie nadpřirozených
jevů, fotografie, rytiny, popisy, dopisy, ličení,
výpny, rubriky, horoskopy, předpovědi, komentáře,
rozhlasové postřehy, hodnocení, sašnamy šachových
vítkání, otázky, odpovědi, revidované onímky,
otvřítání archivů, divadelní sašnáře, moderní bulletinny.

vánoční povídky

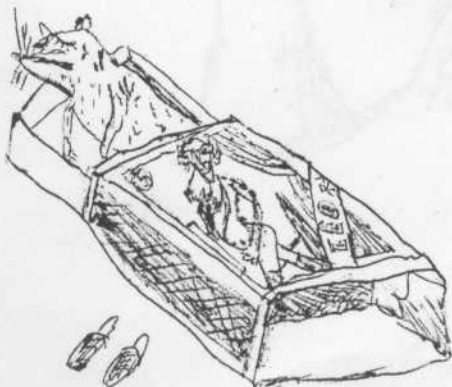
Kočka a myš

Byla jednou jedna kočka a ta měla nejlepší přítelkyni myš a myš měla taky za nejlepší kamarádku kočku. Kočka se jmenovala MÓRIC a myšička je MILI. Měli s polu byteček kočka měla postel vedle krabičky od sirek kde spinkala myš. Ráno když se probudili tak si spolu zpívali a dělali těsto na cukroví. Kočka udělala koli z těsta hodila jí myšce a ta na ní dupala než jí tam strčila do tý formičky. A nakonec šli z polu kupovat dárky myška šla ke svým příbuzným nakoupit do krámu a kočička zase ke svým. Když nakoupili tak ozdobili stromeček a dali pod něj dárky třeba velký i malí. Po jídle se odebrali ke stromečku a rozdávali si dárky měli jich moc a byli rádi

12.7.

Bára Nešlehová

KONEC

Jednou u konce listopadu začalo sněžit. Sních pokryl úplně všechno. Zapoměl ale na jednu kytičku na velké louce. Nikdo ji nemohl pomoc před zmrznutím. Les a louka vyhlásili tedy poradu. Zmrznem sní řekl starý dub, kterého žít stejně nebavilo. Měl na sobě starou červenou turystyckou značku, která byla napolo oloupaná a nanic. Nikomu se návrch nelíbyl. Málem se začal dub hádat, kdyby moudrý buk neřekl: Pozvem na poradu obyvatele lesa. Zatím co porada začala, kytička pomalu mrzla až skoro zmrzla. Když kytička už umírala, začalo se oteplovat. Nikdo si nevšiml že začíná jaro. Začal tát sních a kytička se z jeho vody napila tak, že kdyby ji zase nepokryl sních ona by přežila. Na poradě dub usoudil že není proč umírat. Po té dlouhé zimě k němu přišel lesník a namaloval na dubovou kůru novou červenou značku. Dub byl rád, protože si mislel že je okrasou lesa.

Ovčák

Když se jednou Bůh procházel po nebi a koukal se shora na lidi, napadlo ho, že by jim mohl trochu zlehčit život. Po mnoha stech letech života by si mohli něco zasloužit. Dlouho dumal, čím je podarovat. Šestý den si přiznal, že nic nevydumá. Proto sestoupil na zem a vzal si lidskou podobu. Šel jemu dosud neznámým státem a viděl tam mohutné oslavy. A protože Bůh je velmi zvědavý, šel se tam podívat. Vstoupil branou do jakéhosi paláce a hned k němu přispěchali lidé. Pozvali ho ke stolu a společně všichni hodovali. Bůh se nenápadně ptal lidí, co by si ze všeho nejvíce přáli. Všichni říkali: přáli bychom si, aby takovéhle oslavy byly pravidelně každý rok, aby naše děti dostaly dárky a aby se měli všichni rádi. Bůh se zamyslel. Po chvílce zakřičel: už to mám. Zřídím vánoce. A od té doby lidé slaví vánoce.

Piko

Sen

Muž měl v ruce hůl, stál bos v bledých hadrech. Přes nekonečnou poušť došel na kraj údolí. Klikatilo se před ním - mocné - vymleté bezvěkou solnou řekou. Její proud zmrtvený, ztrnulý. Vyprahlá sůl se změnila na hladkou a rovnou hladinou cestu. Údolí je mohutným kaňonem, na obou březích se tyčí solné hory. Ne jako kamené skály, ale jako hranaté krystaly rozpolcené hroty. Všechno je tiché, jak sněžení. Bílo šedé. Obloha je modrá a vroucí pouští. Slunce víří bylo šedý solný prach, který se zvedal za mužovými kroky.

Tereza

Ismaela

Vlak se pomalu rozjíždí. Svítá. Stařec se posadil. Uvolnili mu místo. Mlčky z okna pozoruje ubíhající krajinu. Rovina, břízy, řeky. Pojede dlouho. Domu. Ve své vesnici nebyl už víc než dvacet let. Ví přesně, jak to tam vypadalo, když ho posadili do vlaku a on musel odjet. Ale co je teď? Myslí na Ismaelu. Na její dlouhé tmavé vlasy. Na její smích a bezedné černé oči. Naposledy ji viděl, když jí bylo třináct. Každý večer k němu chodila. Vyprávěl jí pohádky a příběhy, které si sám vymýšlel. Jestlipak ví, co se vlastně stalo? Určitě jí to pověděli. Mohla tomu ale uvěřit? Možná jede úplně zbytečně. Asi se stejně vdala někam do sousedního kraje a on ji ani nenajde. A i kdyby zůstala, tak by ho přece po takové době nemohla poznat. Má to vůbec cenu se vracet? Jede jenom kvůli ní. Všechno ostatní už doma ztratil. Její obraz si však celejch těch nekonečnejch dvacet let den co den překresloval v hlavě. Musí ji najít. Nechce nic, jenom jí odvyprávět ještě jeden příběh. Svůj vlastní. Pak už je to jedno. Pak může jet klidně dál.

- bik -

Vánoční povídka

Vánoce jsou krásné svátky a je při nich hodně jídla. Rád jim čokoládu ze stromečků a cukroví před štědrovečerní večeří. Na štědrý večer se všichni převlékneme do svátečního obleku posadíme se ke stolu maminka zacinká na zvoneček, rosvítí svíčky usměje se na nás a v tu chvíli to začne - cpeme se jako o závod příbory cinkají a polévky zbývá už jenom trošičku většinou si stihnu i přidat. Maminka nese kapra, kocour to cítí a chtěl by si dávat s námy také do nosu. tatínek i já sníme vždy hodně porcí takže když dojídáme salát tatínek i já jsme spocení. kompot a zmrzlina nám už dělají potíže ale my se nevzdáváme. dárky rozdává vždycky maminka protože se jediná může ohnout, když zrovna nečeká miminko.

Bořuta

liga

Základ tohoto textu jsme stvořili na Pohořelci s Bruncvíkem, Terezou a Akitou po přečtení jednoho z posledních čísel Bizoního větru. Pak jsme to trochu přepsali a rozepsali, něco k tomu připojil Medvěd a nakonec jsme to dali na Ligu. Tam se to na jednom zasedání četlo, vyšlo to v Totemové desce a nikdo tomu moc nerozuměl.

Příspěvek do diskuse o podobě Ligy lesní moudrosti

"Civilizace bílého muže je nezdár, viditelně se okolo nás rozpadá. Selhala ve všech rozhodujících zkouškách. Nikdo, kdo posuzuje věci podle výsledků, nemůže pochybovat o tomto základním tvrzení."

Zdá se, že se Liga dobře etablovala ve světě bílého muže. Zmohutněla. Byrokraticky sílí, od státu dostává peníze na svou činnost, snaží se prezentovat ve sdělovacích prostředcích a být společensky angažovaná. Zároveň se však poněkud připodobňuje běžným mládežnickým organizacím, skautu či pionýru. Domníváme se, že to je omyl, že tudy cesta nevede. Cítíme se být součástí Ligy a její osud nám není lhostejný, proto jsme se rozhodli vyjádřit své představy a obavy.

Ligu lesní moudrosti si představujeme jako volné sdružení samostatných kmenů bez silného, centralizovaného vedení. Ústředí by mělo být omezeno na nejnútnejší funkce potřebné k základnímu zajištění právní a ekonomické existence Ligy jako oficiální, státem uznané organizace. Dále by mělo zejména napomáhat výměně informací mezi jednotlivými kmeny a případně spolupřátat některé společné akce.

Žijeme ve světě prosyceném pevně strukturovanými, přísně hierarchicky uspořádanými a ideově jednotnými organizacemi. Hlavním úkolem Ligy by mělo být vytvořit alternativní prostor, existovat mimo tento rámeček, ba dokonce jít přímo proti trendu všudypřítomných odosobňujících organizací.

Nejsme idealisté a víme, že některé funkce bude třeba zaplatit vždy. Určitě účetnictví a asi také běžnou kancelářskou agendu. Jsme ale zásadně proti existenci Ligy jako státem dotovanému a byrokraticky sílicímu uskupení. Takto vytvořená struktura je totiž přímo v rozporu s myšlenkou návratu k přírodě a čistému lidství. Do vedení přebujelé organizace se zákonitě dostanou lidé, kteří budou zastánci vnějších forem, povrchní úhlednosti, nejrůznějších funkcí a titulů a v neposlední řadě i ideologické jednoty uměle prosazované shora.

Rozpočet ústředí by měl být omezen na minimum, peníze na propagaci zcela odmítnuty. Více peněz znamená více majetku, větší kancelář a více pracovníků, kteří potřebují více peněz na správu stále většího hospodářství. Takto narůstající mašinérie začíná zanedlouho i přes sebelepší úmysly fungovat jenom proto, aby fungovala. Nadbytek finančních a materiálních prostředků a následné problémy s jejich využitím vždy způsobují celkovou deformaci a vedou přinejmenším k odcizení vedení od jednotlivých členů. I ty nejčistší a nejušlechtlejší myšlenky se znehodnotí, jestliže se je snažíme uskutečnit a prosadit technickými a byrokratickými metodami závislými na finančním zajištění.

Dotace na činnost jednotlivých kmenů jsou jistě příjemné, ale taky demoralizující, zejména tehdy, spadnou-li nám do klína bez našeho přičinění. Jsme v čele jednoho z největších dětských kmenů v Lize. Dotace na činnost jsme sice dosud využívali, ale také jsme si ozkoušeli, že to jde i bez nich. Pokud někdo dotace opravdu potřebuje (pro ekologickou, sociální a podobnou činnost), pak si o ně může zažádat přímo, kmeny jsou přeci právně samostatné. Proč má pro nás stále toto vše zajišťovat ústředí?

Na prosincové poradě rozšířeného náčelnictva a

náčelníků kmenů byly všechny zde jmenované problémy nesměle nadhozeny a posléze smeteny se stolu. Místo toho jsme si odhlasovali, že nutně potřebujeme stálého placeného tajemníka - woodcraftera - managera. Opravdu to chceme? Existuje vůbec takový člověk? Bude pro nás tento manager i nadále bratrem, nebo aspoň kamarádem? Nebo to bude najednou "bafuňář" z ústředí ?

Jsme velice znepokojeni snahou veřejně prezentovat Ligu jako úhlednou, společensky angažovanou a ideologicky jednotnou organizaci. Tento trend zcela odmítáme. Je nutné si uvědomit, že již ve své podstatě je propagace Ligy ve sdělovacích prostředcích škodlivá. Co změním tím, že se o nás dostane informace do novin? Být v povědomí diváků a čtenářů - to je přece filosofie velkých firem a koncernů, které se snaží za každou cenu "zviditelnit". Necítíte v tom také cosi podezřelého, zapáchajícího?

Liga by se samozřejmě měla prosazovat a mělo by se o ni vědět. Ale zcela jiným způsobem. Důležitý je každý kmen, osobní příklad, právě tím, že někam směřujeme, nepodléháme konzumnímu způsobu a víře v snadná řešení - právě tím se musíme prosadit. Nesnažme se soutěžit s Proctor+Gamble o plochu na billboardech a v novinách. Je to směšné a škodlivé.

Přestaňme se orientovat na spasení světa prostřednictvím propagace našich byť jakkoli krásných a vznešených myšlenek šířených s pomocí nástěnek na Václavském náměstí, sdělovacích prostředků a zahraničních zájezdů. Budeme-li používat tyto ve své podstatě špinavé trouby, tak se o nás jistě více lidí dozví. Ale dozví se už něco o jiné Lize. A TV NOVA je pro naše myšlenky opravdu špinavá trouba, ať se na nás pan Železný nezlobí. Nejrůznější placky, odznáčky, samolepky a barevné letáčky jsou symbolem města a konzumní společnosti. S lesem a ohněm nemají nic společného.

Vždyť učení lesní moudrosti má svůj smysl pouze tehdy, když je praktikováno v jednotlivých kmenech. Již ve své podstatě je nasměrováno dovnitř. Pouze skrze dobře fungující kmény a jejich bojovníky je možné ovlivnit svět kolem nás.

Někomu se může tato cesta zdát příliš zdlouhavá. Jsme však přesvědčeni o tom, že je jediná poctivá a vede k trvalým výsledkům.

Naším cílem není vysílat oficiální činovníky do Spojených států, budovat tam Setonův skanzen a pořádat oslavné výroční kongresy. Chceme jezdit společně s dětmi do lesa a pod tipi, rozdělávat oheň třením dřev a pomocí toho se stát alespoň částečně nezávislymi na betonové kultuře a computerizované společnosti konce dvacátého století.

Ernest Thompson Seton byl nesporně velkým mužem, od kterého je stále možné se učit. Můžeme si ho vážit za vše, co v životě udělal, i za cestu, kterou nám ukázal. Zároveň jsme však hluboce přesvědčeni, že není zdravé klanět se jeho osobním věcem, spatřovat v něm neomylného velkého vůdce, kterého je třeba ve všem, vždy a za každou cenu následovat a uctívat ho pomalu jako zakladatele nového náboženství.

A na závěr. Smyslem Bizoního větru není reprezentovat hnutí navenek, ale vytvářet prostor pro střetávání názorů a obohacovat zkušenostmi jednotlivé kmeny a strážce navzájem. Profesionální úroveň, barevný obal, křídový papír a vysoký náklad jsou věci nedůležité. Oficiální charakter a snaha o jednotnost názorů rozhodně nepřispívají k jeho kvalitě a zdaleka nesplňují účel, kterému by měl sloužit. Berte tento příspěvek mimo jiné jako snahu o jeho obohacení.

Pavel Bruncvík Říčán

Tomáš Bikila Pojar
Jan Medvěd Kamenický

- Kruh

pár řádek o bosenském čekání

Sedím v křesle, na klíně mám klávesnici od počítače. Popíjím čaj a pokušuju dýmku s oblíbeným tabákem. Chtěl bych něco napsat do Kruhu. O Chorvatsku, o Bosně, o uprchlících, o Kamenjaku. Ač je duben tak venku mírně sněží, ale tady v obýváku je příjemné teplo. Právě jsem poobědval a dočetl Lustigův Denník sedmnáctileté Perly Sch. a tak zároveň pořád myslím na šňůry k prasknutí naplněných vagónů směřujících na Východ. Na davy lidí, kteří museli odjet jenom proto, že se v nevhodnou dobu narodili na nevhodném místě nevhodným rodičům. Na zhoubnou nemoc vyvolenosti, odplaty a strachu, která od nepaměti s různou intenzitou, ale vždy úspěšně, napadá lidské plémě.

Ale co, Bosanci z uprchlických táborů se naštěstí nemusejí obávat toho, že by je někdo odeslal do továren s vysokými komíny a sprchovými kouty, a tak nemá cenu a ani to vůbec není možný srovnávat situaci Perly Sch. třeba se Sefírou H. Bosenské uprchlíky, kteří měli to štěstí, že přežili zběsilé *etnické čištění* a dostali se mimo bosenské peklo, totiž už neničí to, že by je někdo cpal do vagónů a nutil je odjet.

Někteří ztratili *pouze* dům, jiní prošli srbskými koncentráky a ztratili celé rodiny. Ti, kteří jsou v Kamenjaku, mají už ale svůj odsun za sebou. Teď trpí naopak tím, že jsou závislí na *dobrodiní* chorvatských úředníků a odsouzení k pobytu v bývalých Titových kasárnách, odkud se nikam nemohou pohnout. Jsou odsouzení ke zdlouhavému čekání. K čekání na místě, kam je jejich bývalí sousedé vyvezli, ale tím o ně přestali mít zájem.

Čeho se však mohou dočkat ve svých nových *domovech*, v táborech, kde je sice relativně čisto a kde mají co jíst a nemusí se obávat granátů ani nožů, ale kde se na druhou stranu nedá dělat nic moc jiného než hrát karty a počítačové

hry, koukat na televizi, kouřit a civět do zašedlých stropů? Ve světě jich takové množství nikdo nechce a tak se v současnosti podaří jenom těm nejšťastnějším získat papíry a pokusit se začít znovu někde daleko, v zemi, kde se mluví jinak a jí a směje jinak, ale kde už (přinejmenším ti mladší) nemusejí dál jenom čekat.

Většina jich však musí zůstat. Někteří z nich sní o Bosně, která se prý nebýt války mohla bez větších problémů stát druhým Švýcarskem. Vzpomínají na své hory, říčky, chalupy, vesnice a města. Vzpomínají na jugoslávský pas, se kterým se v dobách, kdy my jsme mohli vyjet bez problémů pouze k našim nejbližším východním bratrům (a to ještě ne ke všem), dalo cestovat takřka po celém světě. Vzpomínají na Tita a na peníze a klid, které jim po brutální válce a prvních krvavých letech své vlády dopřál. Vaří v džezvách sladkou bosanskou kávu, jedí pity a burek, pečou v oleji se topící sladkou, ale jinak vynikající baklavu a pletou bosanské punčochy. Píší na ambasády po celém světě a žádají o přistěhovalecké papíry, shánějí příbuzné, přes které by mohli snadněji získat vízum. Kouřej jednu cigaretu za druhou a hrajou šachy nebo karty, aby si ukrátili nekonečně dlouhou chvíli. Poslouchaj Rádio Sarajevo, a čekaj na zprávu, že to všechno byl jenom hloupej, ne moc podařenej vtip nebo předlouhej nepřijemnej sen.

Někteří věří v BiH armádu a doufají v její vítězství a svůj návrat. Konec konců, je pravděpodobné, že se jich pár někdy dočká a skutečně se vrátí. Bude to chvíli ještě trvat, ale ten, kdo je z vesnic, které jsou v současnosti na frontě nebo jenom kousek za ní, má alespoň naději. Sice tam místo svého domu najde jenom pár rozbořených zdí, místo mešity nebo kostela hromadu cihel a bude se muset ještě několik let bát chodit do lesa, aby mu jedna z těch tisíců nakladených jugoslávských min neutrhla v lepším případě pouze obě nohy, ale bude přece jenom zpět na místě, které je sice krutě znetvořené, ale přece jenom stále jeho.

Nicméně je téměř jisté, že naprostá většina, to jest ti, kteří jsou například od Banja Luky nebo z Prijedoru, se domů

nebudou smět navrátit už nikdy. Na co potom mohou čekat tito nešťastníci, kteří se náhodou narodili ve středu dnešní *Srbské Bosny*, a vědí nebo alespoň už tuší, že se v táboře časem zákonitě ze samého čekání zcela jistě zblázní a nakonec úplně *shnijou*? Nebo lidé staří, kteří už nemají na to, aby, i kdyby mohli, začali znova někde za mořem? Těm nezbývá nic jiného než čekat na amerického presidenta, který je všechny najednou pozve za oceán. Nebo na kuwajtského velvyslance, který jim dá po předložení dokumentů o muslimských předcích sto marek a nejnovější vydání Koránu. Nebo taky na pracovníci české cizinecké policie, která je s klidem ubezpečí, že válka vůbec není důvodem k útěku ze země a že se mohou klidně vrátit. Nebo na to, že přijde dopis z kanadské ambasády, nebo že je snad někdy náhodou bezbolestně přejede auto, na výhru v chorvatské loterii, na sarajevského Godota, na štěstí, na zázrak, osud, Boží milost, ... Nebo na nic, na konec.

A tak tady sedím v křesle a ze zoufalství čekám, tak jako každý jiný den, na půl osmou a na televizního komentátora, který mi v rámci dvacetisekundového šotu odříká, kolikrát bylo za posledních čtyřiaadvacet hodin porušeno příměří a co nového dnes opět nedojednala kontaktní skupina. Ráno si koupím noviny a z povinnosti si přečtu, na které frontě se včera bojovalo a vybavím si uprchlíky, kteří jsou z měst a vesnic jejichž názvy se v těch dvou odstavečkách objeví. Víím, že tím nikomu tam dole nepomůžu, mám potom ale nicméně pocit, že mi alespoň všechno to, co se tam děje, není úplně jedno. A to je vlastně skoro nic, ale na druhou stranu je to asi to nejmenší, co se tady dá dělat. Nezapomínat.

-bik-

adam dujmovič

Je mu pětasedesát a již je tomu pěkná řádka měsíců, co přijel k moři, do Puly, do uprchlického tábora, do Kamenjaku. Narodil se v Bosně, ale už je to hodně dávno, co se přestěhoval do malé vesničky ve východní Slavonii, do úrodného kraje formálně patřícího Chorvatsku, kde ale tvoří většinu Srbové a odkud to je přes Dunaj co by kamenem dohodil do Vojvodiny, dnešní Miloševiočovy Jugoslávie.

Jako malý kluk chodil na bosenské kopce pást krávy. Jednou po nemoci zmoknul, ležel promočený v zimě na salaši a když se ráno probudil, tak nemohl hýbat levou rukou ani pravou nohou. Ochrunul. Myslím, že mi říkal, že mu tehdy bylo devět, ale už si to přesně nepamatuji. Od té doby chodí příkrčen o holi a jeho malá, shrbená postava doprovázená nezapomenutelným stylem chůze je rozpoznatelná na několik kilometrů.

Má tři dcery. Dvě odešly se svými srbskými muži a dnes žijí za Dunajem, myslím, že někde přímo ve Vojvodině. Třetí zůstala v chorvatské části Slavonie. Měl ještě jednoho syna. Padl ve válce. Zůstala po něm žena se třemi dětmi, která žije v současnosti v Pule. Nejmladší vnuk se narodil až po tátově smrti. Teď už má nového tátu a zanedlouho se prý všichni dočkají i sestřičky. Každé dopoledne je chodí až na druhý konec města navštěvovat. Po poledni je možné ho zastihnout v táboře, ale přesně ve čtyři odchází pravidelně do kostela.

Slyšel nebo si snad někde přečetl, že má tu a tam někdo ve světě zájem získat válečné výpovědi a tím informace o různých lidech a hrůzných válečných zločinech. Chtěl jenom ve stručnosti vypovědět, co si pamatuje a co by mohlo možná někoho zajímat. Kvůli svému ochrnutí má však potíže se psaním a následující řádky proto radši nadiktoval Eldarovi, který jeho výpověď volně zapsal. Já jsem ji pak už tady v Praze opět volně přeložil. Měl jen jedno přání. Abychom neuváděli jeho pravé jméno, protože se bojí o své dcery bydlící na druhém břehu Dunaje. Adam Dujmovič je tedy

pseudonym, který si sám pečlivě vymyslel. Žádného Adama ani Dujmoviče ze svého kraje nezná a tak mu touto výpovědí nemůže přivodit žádné potíže.

To, jestli nějaké podrobnosti přímo nesedí, je vlastně jedno. Je to pouze jedna z výpovědí, které můžete kdykoli a kdekoli slyšet od uprchlíků z bývalé Jugoslávie, kteří jsou v současnosti rozstrkáni po celém světě. Zdaleka to není ani svědectví nejhrůznější, dalo by se možná dokonce považovat za, co se krutosti a utrpení týče, nevýznamné a mírné. Pojednává *pouze* o jednom malém táboře, kterých bylo a stále je, na území vzdáleném z Prahy pouze několik hodin jízdy, na tisíce. Mohli by vám to vyprávět jiní Chorvaté a o Muslimech se, myslím, nemá cenu ani zmiňovat. Konec konců i mnozí Srbové si především od chorvatských fašistických oddílů zakusili své.

"Jmenuji se Adam Dujmovič a všechno, co Vám chci povědět se skutečně stalo. To vše jsem prožil na vlastní kůži.

Jednoho dne, v době když jsme byli zavřený (celkem asi tři a půl měsíce) v lágru v Berku, přišli z Ceriče nedaleko od Vinkovců vojáci tehdejší Jugoslávské lidové armády (JNA) a začali se nás vyptávat, jak se nám v lágru daří. Řekli nám, že dostali za úkol přesunout se co nejrychleji do Berku a osvobodit tam všechny srbské ženy a děti. V Ceriči setehdy totiž v televizi ukazovalo a mezi lidmi vyprávělo o tom, jak v Berku Šokci, t.j. Chorvati, vylupují srbským matkám a dětem oči, kterými pak Chorvatky plní velké lavóry naplněné vodou.

Když však ti vojáci přišli do Berku, naskytl se jim naprosto odlišný obrázek, než jaký znali z televize. Všichni Srbové byli živí a zdraví a naproti tomu všichni Chorvati byli zavřeni ve stavení původně patřícímu Peru Pananičovi, jednomu bohatému Chorvatovi.

Celý lágr se skládal celkem ze dvou budov a dvora. V prvním baráku byli většinou Chorvati, starci i stařeny, a ve druhém, kde jsem byl zavřený i já, byli Bosanci

a řečtí katolíci, Žumberčani. Dohromady nás bylo uvnitř namačkáno devadesát tři.

Ale pamatuji si na to, jak bylo jednoho dne zbito, naloženo na nákladák a neznámo kam odvezeno šestadvacet mladíků. Doteďka se přesně neví, co se s nimi nakonec stalo. Proslýchá se, že byli všichni postříleni a bagrem nahrnuti do jámy někde v Šarvízu, v údolí mezi Berkem a Negoslavacemi. Ale to jsou všechno nepodložené zprávy.

A jak to v táboře vlastně vypadalo? Každé ráno jsme museli vstávat v šest hodin a postavit se do pozoru. Ženy do jedné řady a muži do druhé. Někdy jsme tam takhle stáli jenom deset minut, jindy zase třeba celou hodinu. Záviselo to na náladě a rozhodnutí našeho strážce Steva Miloše Periče. Když se náhodou někomu z nás nepodařilo včas na nástupu zařadit mezi ostatní, musel tam potom stát v pozoru nejméně další hodinu sám.

Po nástupu jsme šli do místností a na snídani. Jídlo bylo společné. Měli jsme své vlastní kuchaře a pekaře. Každý den jsme v devět hodin pod přísným dohledem stráží chodili do vlastních stavení. Přinášeli jsme si mouku a krmili a poráželi dobytek na maso. Dostatek jsme měli bohužel jenom do té doby, než jsme všechnu mouku spotřebovali, dobytek pozabíjeli a hlavně než Srbové většinu našeho majetku po nocích rozkradli a naše zásoby snědli.

Když nám pak došlo jídlo, stali jsme se na Srbech a jejich dobrodiní ještě závislejšími, protože nás od té chvíle museli živit. Dali nám tři padesátakilové pytle mouky a nic k tomu. To nám vydrželo všeho všudy tři dny. Nechtěli se o nás dále starat a shánět nám jídlo a tak nechali lágr najednou z ničeho nic rozpustit a my jsme se mohli vrátit do svých domovů.

Tehdy jsem chtěl po šéfovi vesnického úřadu doktorovi Macut Vuje Slobodanovi, aby nám dal trochu jídla. Doslechli jsme se, že do vesnice přijela zásilka potravin od Mezinárodního červeného kříže, a chtěli jsme z ní také něco mít. Na úřadě se s námi však vůbec nebavili a řekli nám

akorát, že pro nás nikdo nic nepřivezl a jistý Džoko Vuletič nám dokonce poradil, abychom si počkali, až nám jídlo pošle Tudžman.

V našich domech jsme nakonec zůstali pouze tři dni. První noc nás sice nechali na pokoji, ale hned druhý den nás pozdě večer přišla navštívit skupinka pěti ozbrojenců, šešejlovců, pojmenovaných po ultranacionalistickém vůdci jedněch z nejobávanějších a nejkrutějších polovojenských oddílů. V domě jsme tehdy byli tři. Začali nás okamžitě vyslýchat a vyhrožovali nám, že nás podríznou. První muž mně namířil hlaveň samopalu na břicho a ptal se, kde mám schované kalašnikovy. Druhý se ptal, jestli bych si přál aby mi vypíchnul oči a které bych si přál vypíchnout první. Já jsem jim jenom řekl, ať dělají, co chtějí, ale že nemám a ani jsem žádné zbraně nikdy neměl a ani vlastně nevím, jak takový kalašnikov ve skutečnosti vypadá.

Jeden z nich potom zatahal za rameno toho, co na mě stále vytrvale mířil a řekl, že bychom se na chvíli mohli taky pobavit jako lidé. Začal se nás vyptávat, jestli budeme tak rozumní a nazítří na úřadě zažádáme o propustky k vystěhování ke známým, protože oni bohužel nutně tenhle dům potřebují a zítra se do něho hodlají nastěhovat. Souhlasili jsme. Nic jiného nám samozřejmě nezbývalo.

Druhý den jsme šli žádat o propustky. Srbové kvůli nám svolali schůzi, na které byl dokonce přítomen i jeden plukovník jugoslávské armády. Radili se, jestli se máme vrátit domů nebo ne. Ten plukovník nás nakonec ujišťoval, že se pokusí udělat vše, co bude v jeho silách, aby nás ty banditi napříště nechali na pokoji. A tak jsme se po schůzce odebrali zpět domů.

Všech pět šešejlovců se vrátilo hned po setmění. Řekli nám, že teď konečně vidí, že si vůbec nevážíme vlastních životů. Já jsem jim odpověděl, že mám život rád, ale že nám Srbové na úřadě, a konkrétně ten plukovník, řekli, ať se už ničeho nebojíme, že nás už nebude nikdo obtěžovat. Naši návštěvníci se nad tím na chvíli pozastavili a znejistili. Ale pak mě najednou jeden z nich požádal o dvě peřiny. Došel

jsem mu pro ně do vedlejší místnosti a odevzdal mu je. Vzal ještě další dvě, které si našel sám, a všechny je postupně rozpáral. Potom se dal do rozmontování a ničení sporáku. Když byl konečně se vším hotov, zeptal se jestli nemám svíčku, že by jí nutně potřeboval. A tak mně nezbylo nic jiného než mu dát i svíčky.

Oznámili nám pouze, že na půl hodiny odcházejí a že až se vrátí tak spolu zúčtujeme. Na nic jsem nečekal. Hned jakmile vyšli ze dveří, jsme se ještě se dvěma babkami, které byly se mnou v domě, zvedli a odešli jsme na druhý konec vesnice. Byla hluboká noc. Všude se potloukala spousta vojáků, ale nás tehdy konkrétně nikdo neobtěžoval. Dostali jsme se bezpečně k mému příteli, kde jsme nakonec přenocovali.

Ráno jsme šli opět na úřad žádat o propustky. Konečně jsme dostali povolení k průchodu do Šida ve Vojvodině. Propustku nás dostalo celkem šestnáct z mojí ulice. Na rozdíl od místa, kde jsem bydlel já, bylo v ostatních částech vesnice plno vojáků JNA a tím pádem méně šešeljovských banditů a tak nás v tu dobu utíkalo ještě vlastně poměrně málo.

Byli jsme ve vesnici do tří odpoledne. Pak jsme se konečně odebrali směrem do Šida, odkud jsme se dále dostávali každý vlastní cestou. Později jsem se dozvěděl, že byli během té poslední noci, co jsme strávili ve vesnici, zavražděni celkem tři lidé: Tungica Gavranovič (35 let), jeho matka (asi 60 let) a Anna Magičová (asi 65 let). Těch pět šešeljovců je hodilo do studny a pak za nima pro jistotu hodili ještě granát.

A kdyby to četl náhodou někdo, kdo zná lidi z toho kraje, tak si ještě pro úplnost vzpomínám, že v době, kdy jsme byli v táboře, jsme jeden den našli před svým domem oběšenou Nadu Juratovacovou (60-65 let) a později, když byl již lágr rozpuštěn, podřízli četníci na prahu své chalupy ještě Ljubu Potočkiovou (60 let)."

-bik-

VITANI
JARA

1995

útulek

Sedím na Faře. Sedím na lavici u stolu na kterém je hrnek s kouřící kávou, kouřím dýmku a přemýšlím. Přemejšlím hlavně o tom co dělám co dělám teď, myslím tím práci, ale pro mně to ani tak moc práce není bavit se s lidma který ňák dostalo město, nebo svět okolo. Práce. když se řekne to slovo vybavý se my svalnatý chlapík s kladivem v ruce co v žáru ohně buší do kovadliny. A z hrůzou zjišťuji že takovou "práci" jsem nikdy pořádně nedělal. Ale, dobře. Dělam něco jinýho. Jenže, co vlastně. Ta práce co dělám je hodně dobrá pro mně, ale nevým jak proty kterým je určená.

Za ten čas co se vídám s lidma kteří ňák hledají pomoc od druhých, z lidmi co vod světa dostali hodně přes držku. S lidma co chlastaj fetujou kradou a prodávaj svoje tělo. Vytvořil jsem sy ňákou mojí cestu k nim a od nich. Protože je to těžký dělat něco pro lidi, radit jim a přitom jsou dost stejný jako já.

Když jsem přemejšlel co napíšu do kruhu prohrabával jsem se starejma papírama a našel sem, co sem psal asy před rokem když se ještě pracoval v útulku pro psy. Teď dělám jinde a víc se vidím s lidma než se psama, ale udivilo mne když sem sy to přečetl znovu, jak je to podobný. Dělam teď na krizovém centru MOST. A tak jako v práci v útulku jsem nabył žádný zkušený kinolog tak ani zde nejsem vyškolenej psycholog či terapeut. Takže se na problémi v té práci dívám přibližně ze stejného pohledu jako v útulku. Ty osudy lidí co chodí na Most jsou v mnohém dost podobné těm psím osudům v útulku.

Tak jako se rodí štěňata rodí se i děti. Společnost kolem je všelijak ovlivňuje deformuje, a drtí. a mnozí z nich sou vyhozeni na ulici ještě než se mohou pořádně rozkoukat a uvědomit sy kde sou a co sou. O zvíře je asy snažší se postarat. Dát mu jídlo teplo, společnost. U lidí je to těžší. Přesto mi to, ale připadá podobný, a tak i když

už to z mojí strany není aktuální zpráva předkládám tu rok starou úvahu o psech v útulku.

Zamčený v kameném bludišti mněsta

Hladový kráčí

Bláznivý pes

Hladový kráčí

Hledá svého pána

Běží vstříc okovům

Běží vstříc světlům

Běží vstříc puškám

Bláznivý pes

ubohý Šunka Vitkó!

Psí útulek v bohnicích je ponuré místo ztaré továrny čistírny vsazené do údolí vltavy mezi stromy a řeku. Do útulku nedávno zbudovaném chodí lidi z nalezenými psy. Psy tak různorodí, každý je jiný z jiným příběhem za sebou jako lidi. Psi jsou dost podobný lidem aspoň ta co sou tady.

Naučili se žít z lidmi. Žít ve městech. Jejich duše je už možná napůl lidská. kdo ví?

Kdyby lidé byli ve stejné situaci jako ti psy tady taky by štěkaly a vyli i kdyby věděli že to je pro jejich dobro a ty psy to vědí. Zatím každej pes, co byl na začátku pobytu tady vzteklý a zuřivý až nepřátelský vždycky se nakonec uklidnil a zkrotnul a pak už jen čekal na nového, možná lepšího pána.

Zvoní telefon crr haló psí útulek

háló nemáte tam nějakýho drsnýho zlýho psa. Na hlídání objektu?

Sněhem kráčel muž byl zachumlaný v kůžích a sních mu křupal pod nohama v rukou mněl dva oštěpy a před ním kráčel pes který byl skoro vlk. Šly a prodíraly se lesem bílím od sněhu. Náhle se pes zastavil a nastražil uši. Muž se zastavil a zpozorněl věděl co se děje a tak tiše promluvil

na psa. Pes ještě chvíli stál z hlavou vztyčenou a pak vyrazil, běžel rychle a před ním jelínek zatoulaný od stáda běžel o život ale pes letěl jako střela vypuštěná z luku jako oštěp vržený rukou bojovníka. Pak pes skočil ale minul se a jen srazil jelínka na zem a ten se rychle zvedl a hnáný hrůzou pádil jak nejrychleji mohl a už se zdálo že má vyhráno že unikne že mu štěstí přeje , ale nepřálo. Pes který byl skoro vlk skočil a dobře. A rychle ukončil život mladého jelínka.

Přišel muž s nožem a chvíli stál nad mrtvím ještě teplým tělem pak ponořil nůž do mněkého masa a podal teplé kouřící sousto psovy. Ten vděčně přijal potravu a bílé zuby trhaly rudé maso. Muž a pes kráčely sněhem. Muž funěl pod tíhou nákladu na zádech a pes běžel před ním. Pak se pes zastavil a stál před ním na kopečku ozářen sluncem a muž sy pomyslel že vypadá jako posel slunce.

Dnes neviděl jsem úplněk
mněsto svině ho zakrylo
smrdutým závojem.
Šedivou mlhou svých výparů.
Mněsto svině zakrylo mi měsíc
a já pláču
nemám na co výt.

Když vejdu do psí místnosti kde je pětadvacet klecí a v nich psi malí větší, většinou oříšci. A křičí a řvou. Chtěl bych sy snima povídat a tak zkouším navázat hovor, ale ouha psi neslyší, nevidí a jen křičí a řvou.

A otupělý a zhlouplý nesvobodou vykřikují jen:

pustíte mně ven
dejte mi jíst
chci ven
chci žrát

Už to nejsou ty psy co vyšly z vlků, psy lovcy psy hlídači.
Svobodný a přesto oddaný pánovi. Psy co jsou tady mají za

sebou každý nějaký příběh. Většinou smutný.

Pes s vypíchlým okem.

Štěňata nalezená v popelnici.

Pes sražený na silnici.

Fenka Vlčice vyhozená z vlaku.

Byla tu malá jezevčice která byla nesmírně tlustá a které jsme říkali koule (tedy aspoň já) Když sem jí poprvé vyděl znechuceně sem se otočil a řekl jsem sy fuj takhle přežraněj pes toho snad ani nebudu krmit. Ale pak sem se doslechl i její příběh. Její starostlivá panička která již zemřela měla utkvělou představu že její psík trpí hladem a tak jí neustále krmila a když psík nechtěl strkala mu jídlo pinzetou až do krku.

Starostlivá panička.

Příběhy psů jsou různé. Jednoho psa politého benzínem dělilo jen pár okamžiků od hořící sirky.

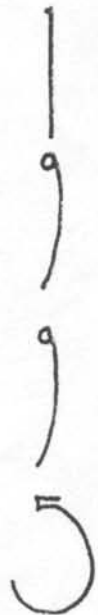
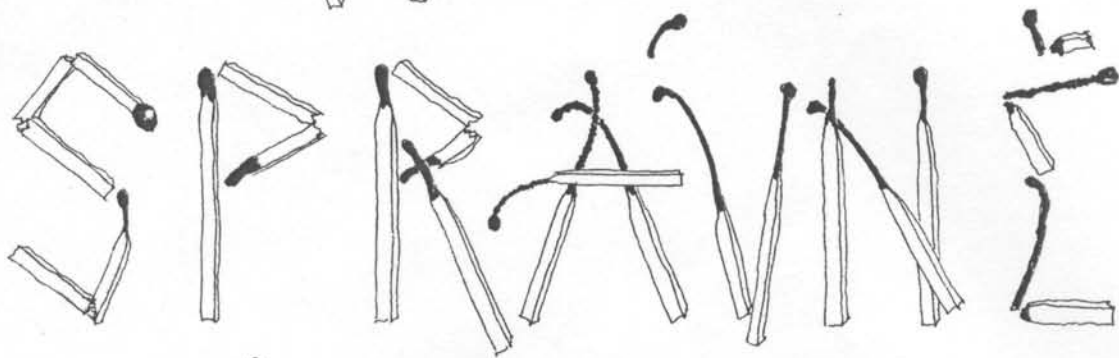
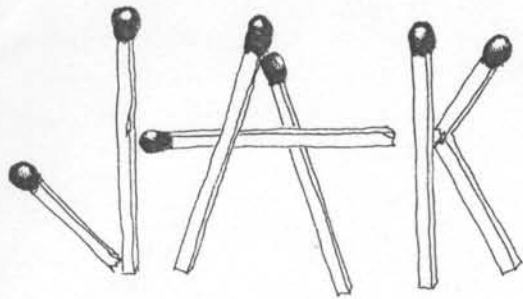
Ale tak jako sou lidi svině tak sou i dobří lidé a tak tu za celou dobu mé práce v útulku nebyl žádný pes déle než měsíc.

Psy sou šílený stejně jako lidé. Tak jako sy lidé zvykli na auto domy televize zvykli sy i psy. A tak jako lidé končí v nemocnicích blázincích a jiných zařízeních tak i psy chodí sem do útulku. Jenomže zkázu lidskou sy připravujeme samy z vlastní vůle. Zkázu zvířat zaviňujeme my proti jejich vůli. A jednou se nám to třeba přičte.....

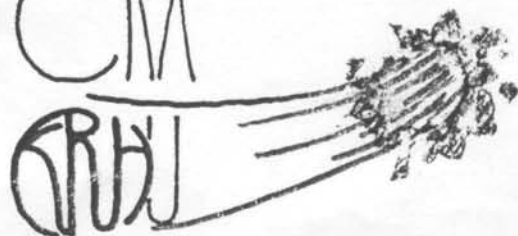
Slunce zapadá a do šera a šedi se nese nářek dlouhý a teskný. Psý píseň opuštěného srdce se mísí se zvuky aut a zpěvem opilců a vrzání starých oken a všechno je to tesklivá svíravá píseň. Píseň mněsta.

Svišť

Hluboce se omlouvám, ale
 vzhledem k finanční
 nedostupnosti kvalitního
 kopírování bude tato příloha
 k nahlédnutí pouze na táboře
 a poté na Primaveře.

FOTOGRAFICKÁ
 PŘÍLOHA

VYROBENO V PRAZE

TECHNIKA: kresba šifrař razítkovací barvou
a fuji na papír, xeroxování (Jindřišská naproti
poště a copy center na Gorkáčku), pře le pavání
použitá lepidla - Difa Lepicí, Herkuj - ...
paselky Koh-i-noor-ky
gumovací pryž

TOISON D'OR

Generál

MODERNÍ OSMISTRÁNKOVÝ
KOMIX RUCNĚ
KOLOROVANÝ

vydáno v samizda-
tovém časopise
Kruh,
kterýžto pod hla-
vičkou parohatě
organizace se
nachází

ZAČÍNÁ SE

UDÁLO SE

V ČESKÉM KRAJI

Tak parně velikonoce
malokdo
pamatoval.

Pravá ruka.

MAŘENKO!

TRÍ SESTRY

A JE DEJN

PRSTENI

Pohádka z knihy FIMFÁRUM,
na psal Jan Werich.

Jako klausurní práci v létě
roku 1995 nakreslila Tereza Vrabcová.
Studentka 2. ročníku VŠUP,
aťe liěru grafiky a ilustrace u profesora
liřeho Salamouna, asistentě jsou pánové
Mistřera a Deránek.

.... a krev z něj očela proudem.

Byli tři bratři
 Hubert, Vilem
 Jan. Ty si
 vzali za ženy
 tři sestry
 Aldu, Marii
 Bāru.

A ty sestry šly jednou na trh.

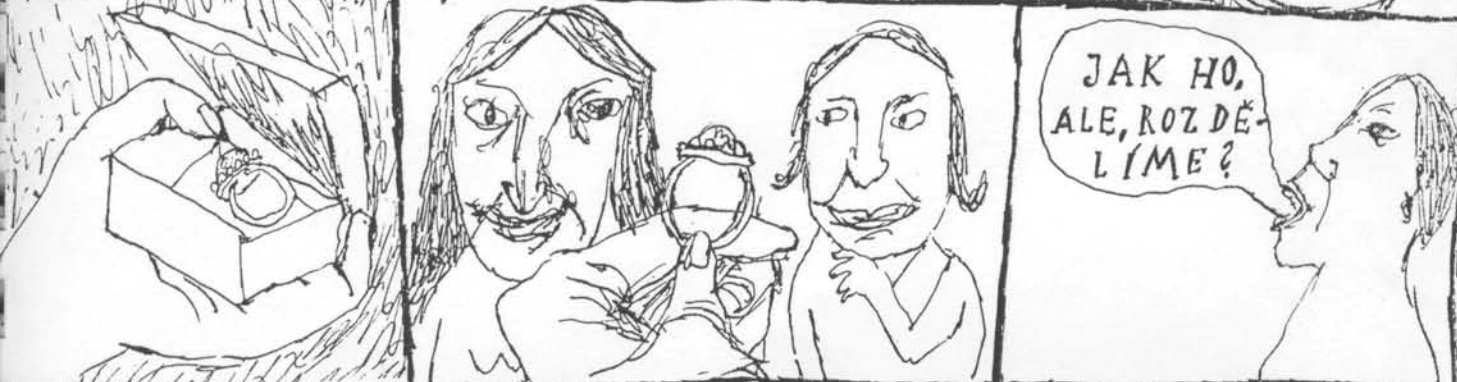
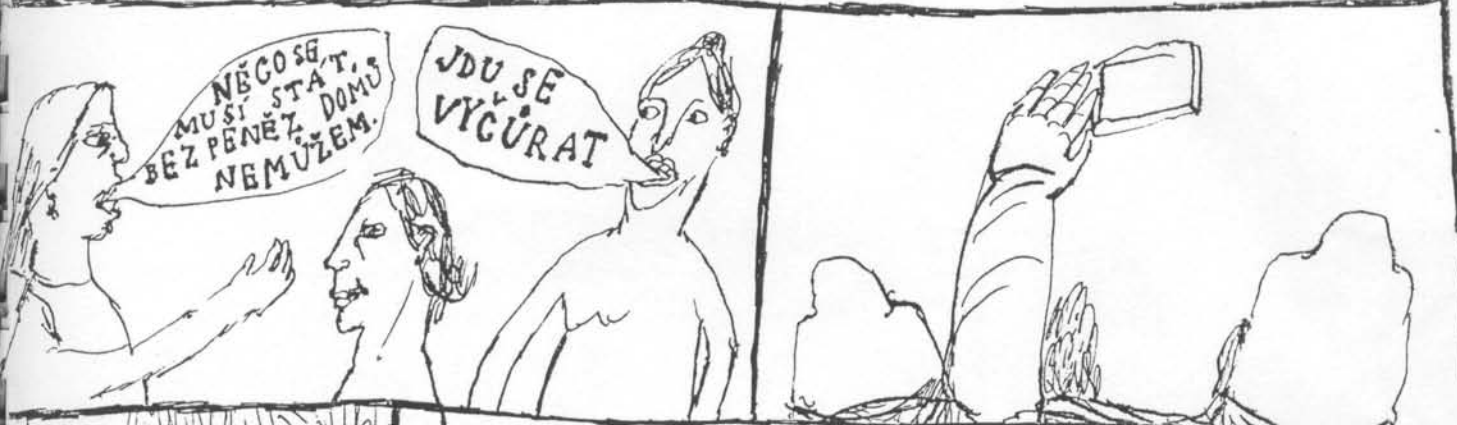

Marie Bāra Tylda

Domů šly, až když propily všechno, co na trhu vydělaly.

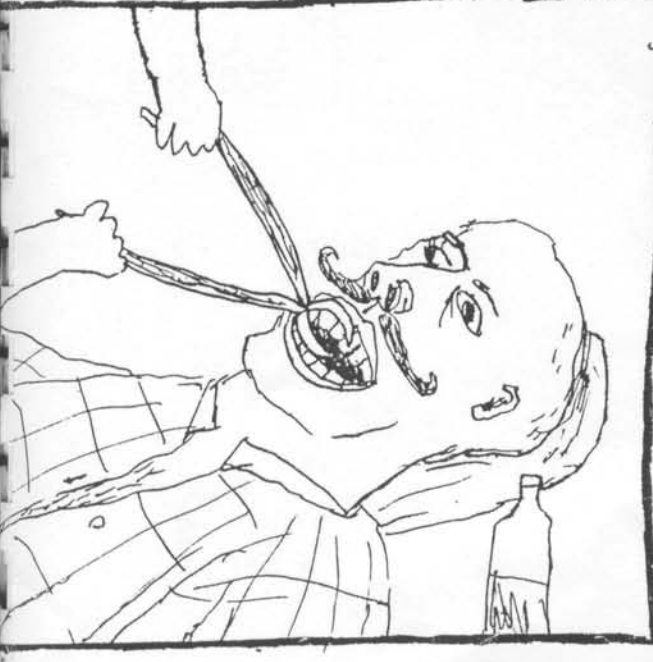

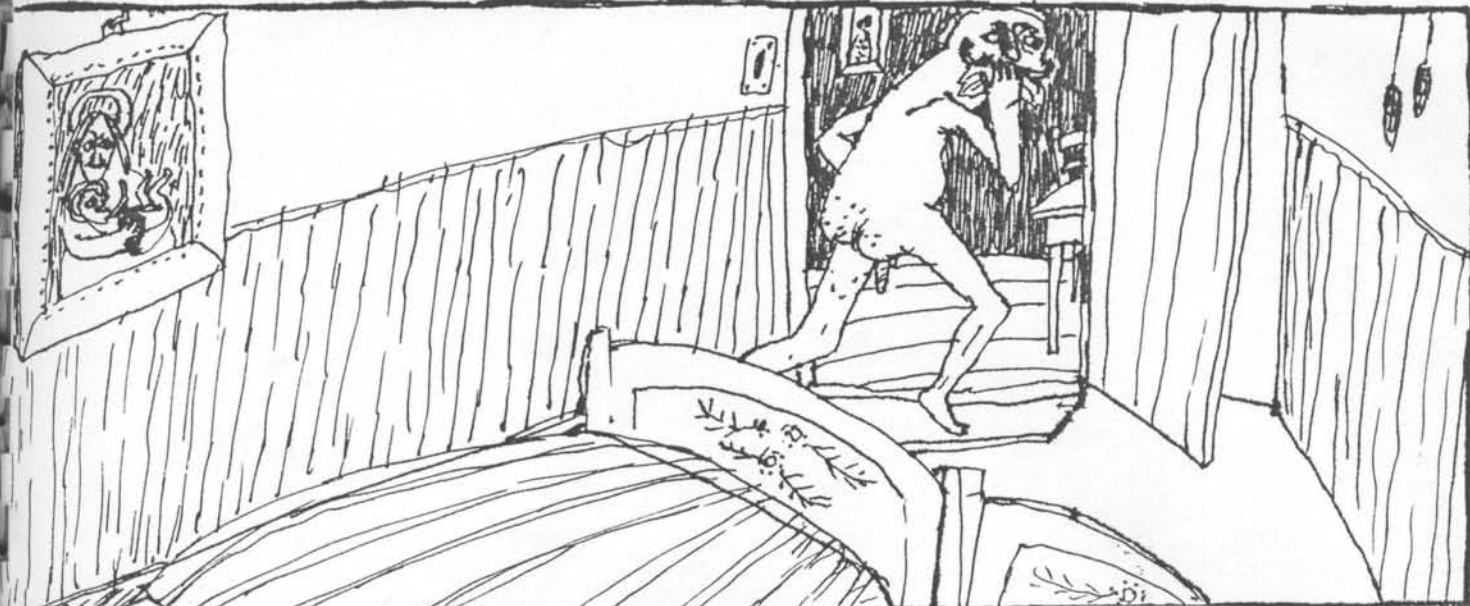

padlo je, že prstěn dostane ta, která svého muže nejlépe vypeče.

Nejblíž Jo měla Marie.

Tylda si
zaběhla
do kostela
a vymluvila
tam od kostel-
níka opašovo
parádní roucho

GELEJ TAJNEJ SJEZD
JSEM UPLATILA, ABY
SE USNESLI, ŽE ARCIBISKU-
PEM BUDEŠ TY.

LE TYLDO, TOPŘECE
NEJDE

TY TO DOKAŽEŠ,
OBLIKNEŠ SI HÁBIT
A BUDEŠ VYVOLÁVAT
„Ó, BĚDA HRÍCHU, Ó“
PŘÍJDE NA TEBE
DUCH SVATÝ
A VŠECHNO
OSTATNÍ TI
PÓJDE
SAMO

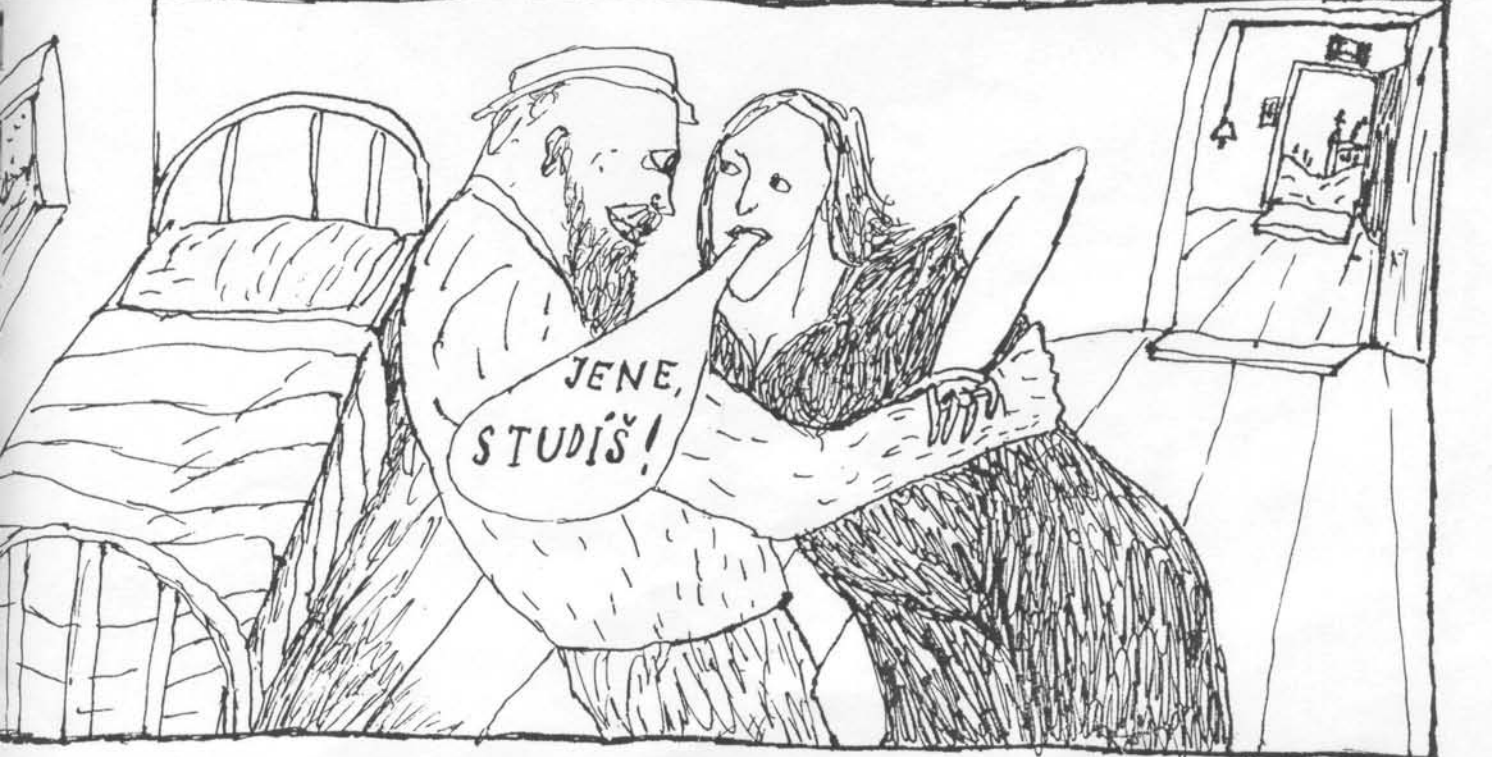

Ó, BĚ DA
H RÍCHU, Ó

Jyž přišla domů Bára, Jan byl ještě na poli.

JDI SE ZEPTAT
BRATRA, KDYŽ
MĚ NEVĚŘÍŠ,
ŽE JSI UMŘEL.

Ó PĚDA
HRÍCHU
Ó BĚDA

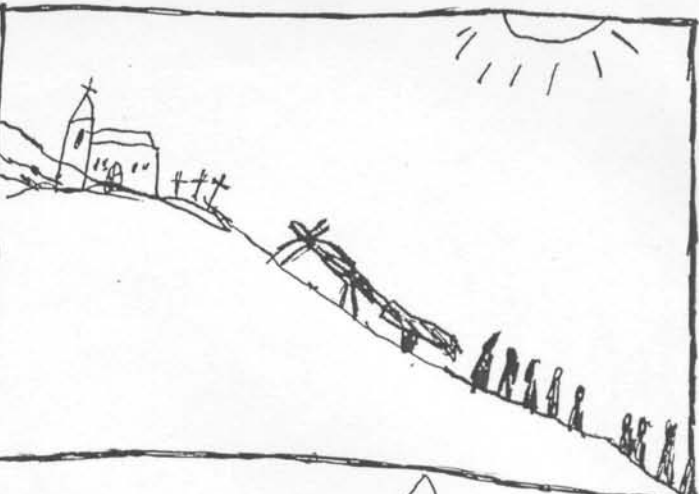
TAK JSEM
TEĎA UMŘEL.

NEBOŽTÍKU,
VRAŤ SE NA
PRKNO!

byla noc.

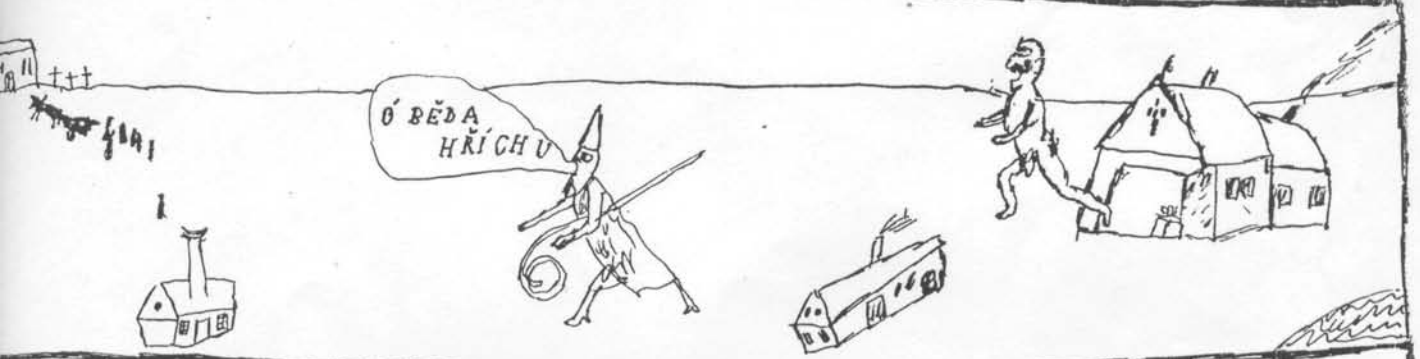
Ráno Bára
naložila
Jana
na valník.
Zapřáhla
kravku a
rozjely
se ke hřbi
Jovu. Roz-
křiklo se,
že Jan je
nebožtík.

MŮJ BRATR
ZEMŘEL!

Ó BĚDA, MŮJ
BRATR, HRICHU,
Ó, ZEMŘEL, Ó,
BĚDA

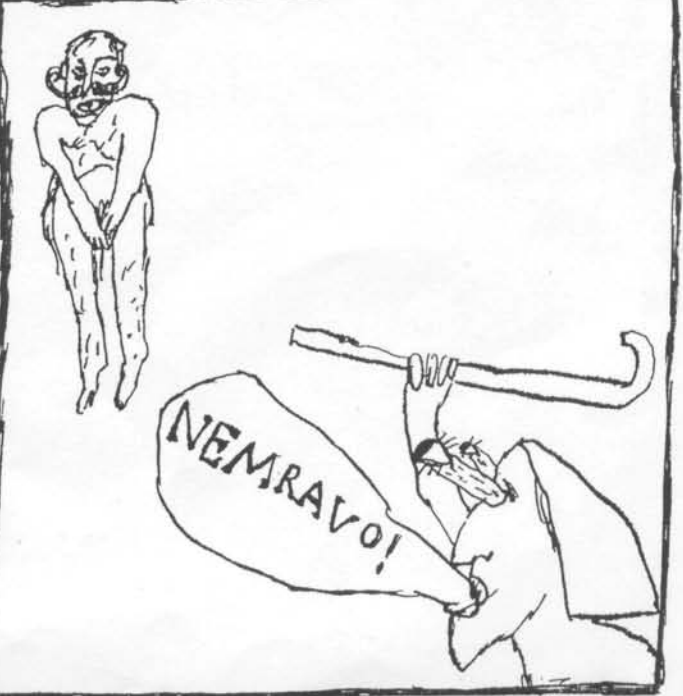

Ó BĚDA,
HRICHU

stela vyběhl rozzuřený farář.

CO MI
RUŠUJEŠ
DO ŘEME-
SLA!!

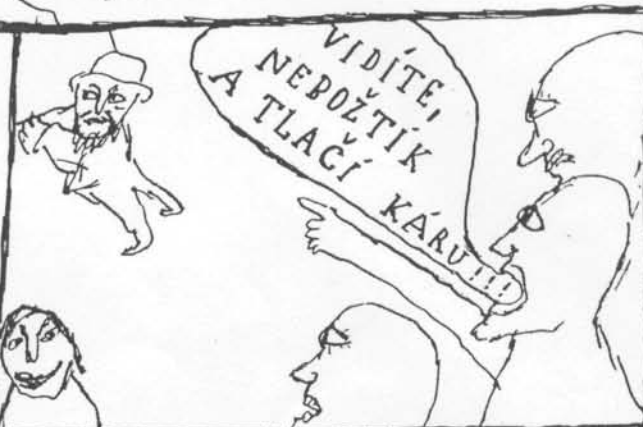
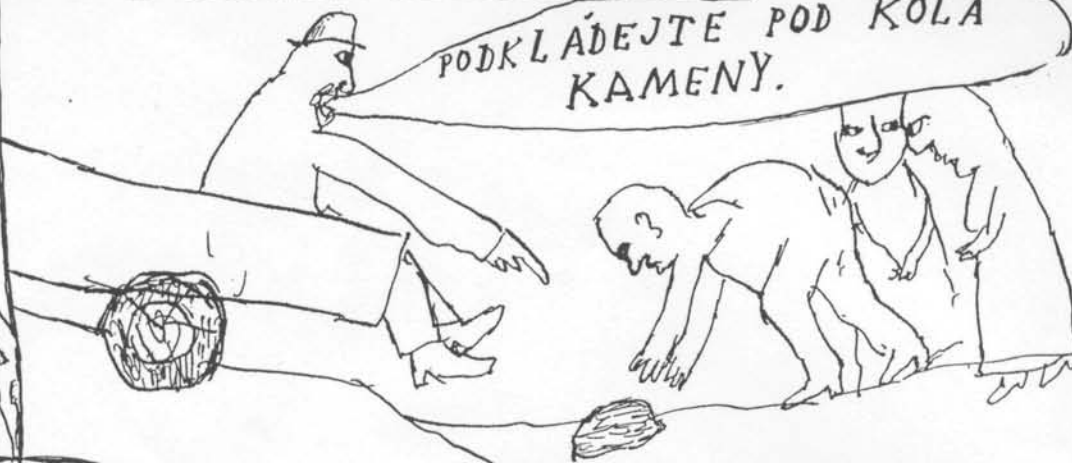
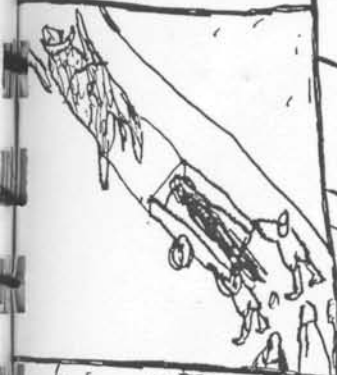

NEMRAVO!

estla byla jak
oryto, a kravce
rzo došly síly.

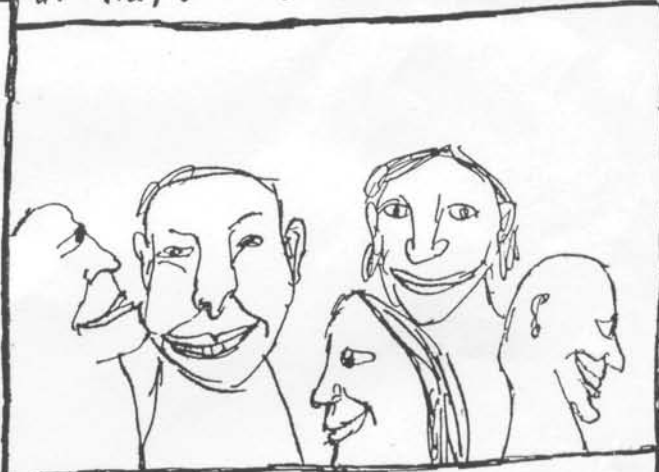
Jan nevydržel a začal sousedy kybicovat.

PODKLÁDEJTE POD KOLA
KAMENY.

Jak se sešli pod kopcem, nebožtík, nahý
falešný opat a jejich tři ženy.

Geťá vesnice se smála, pak
druhá, třetí a čtvrtá.

ž se zasmál
eden z bratrů,

jak jedna
ze sester

A pak už se smáli všichni.

ení však známo, která ze sester dostala prstěn. Ono totiž
těžko říct, která svého muže nejlépe vypekla. -K ON EG-

OBSAH :

Úvod do četby (Tereza)	0
Vánoční povídky	
Kočka a myš (Bára N.)	1
Ovičkova	2
Pikova	3
Sen (Tereza)	4
Ismaela (Bikila)	5
Vánoční povídka (Bořuta)	6
Liga Příspěvek do diskuse o podobě Ligy lesní moudrosti (Bikila, Bruncevik, Medvěd)	7-10
Pár nádek o losenském tekání (Bikila)	11-13
Adam Dajmovič (Bikila)	14-18
Vítání jara	jakoby 19, ale nečíslováno
Útulek (Svišť)	19-22
Příloha <u>Jak správně páliť?</u>	nečíslováno
Comix <u>Tři sestry a jeden prsten</u> (Tereza)	do konce (číslováno arlašt)

Redakce:
šéfredaktor pan Bikila
(pročítací notapry)
podredaktorka sl. Tereza
(ilustrace a péče o konečné
vydání)
obálku navrhl ino. Svišť
(a shtovil)
xerokopie financuje firma
Secom (Ajně)

© 1995

KRUH
LÉTO 1995.